

— Дати можу тобі все, чого тільки побажаєш, — сказала фея. — Багатство, владу й скіпетр, славу, довге й щасливе життя. Вибирай.

— Не хочу я багатства ані слави, влади ані скіпетру, — відповіла відьмачка. — Хочу мати коня, що був би чорним і швидким, наче вихор нічний. Хочу мати меч, гострого і ясного, наче промінь місячний. Хочу ніччю чорною на коневі моєму чорному світ міряти, хочу разити сили Зла й Темряви своїм світлим мечем. Цього я прагну.

— Дам я тобі коня, що буде чорнішим за ніч і швидшим за вихор нічний, — обіцяла фея. — Дам я тобі меч, що буде світлішим і гострішим за місячний промінь. Але чимало хочеш ти, відьмачко, тож муситимеш дорого за те мені заплатити.

— Чим? Бо я ж нічого не маю.

— Своєю кров'ю.

Флоуренс Деланной. Казки й казання

Як скрізь відомо, Всесвіт — як і саме життя — йде по колу. Колу, на ободі якого позначено вісім магічних точок, що складають повний оберт, або ж річний цикл. Точками тими, що попарно лежать на ободі кола точнісінько одна навпроти одної, є: Імбелк — чи Пророцтва, Ламмас — чи Визрівання, Беллетейн — Розквіт і Саовін — Завмирання. Є також позначені на колі два Сонцестояння чи Переломи — зимове, що зветься Мідінваерне, а також Мідаете, посеред літа. Є також дві Еквінокції, чи Рівноніччя — Бірке, весняне, і Велен, осіннє. Ті дати ділять коло на вісім частин — і саме так у календарі ельфів ділиться рік.

Висадившись на пляжах біля гирл Яруги й Понтару, люди привезли із собою власний календар, що спирався на місяць, ділив рік на дванадцять періодів, що складали цикл річної праці рільника — від початку, від засікання у січні дерев, аж до кінця, до часу, коли мороз перетворює землю на тверді грудки. Але хоча люди інакше ділили рік і рахували дати, вони прийняли ельфійське коло й вісім точок на його ободі. Перейняті з ельфійського календаря Імбелк і Ламмас, Саовін і Беллетейн, обидва Сонцестояння і Рівноніччя стали й для людей важливими святами, урочистими датами. Virізнялися серед інших дат так сильно, як самотнє дерево вирізняється серед луки.

Бо вирізняла ті дати магія.

Не було — і не є — жодною таємницею, що ті вісім дат — це дні й ночі, коли надзвичайно підсилюється чародійська аура. Уже

нікого не дивують магічні феномени й загадкові явища, що супроводжують ті вісім дат, особливо — під час Еквінокцій і Сонцестоянь. До таких феноменів усі вже звикли, й вони рідко породжують великі проблеми.

Але того року усе було інакше.

Того року люди, як завжди, відзначили осінню Еквінокцію урочистою родинною вечерею, під час якої на столі мусило опинитися якнайбільше плодів цьогорічного врожаю, хоча б потроху кожного. Так наказував звичай. Повечерявши й подякувавши богині Мелітеле за врожай, люди пішли спочивати. І тоді розпочалося страхіття.

Перед самою північчю здійнялася страшена буря, задув шалений вітер, у якому крізь шум дерев, які мало негнуло до землі, крізь скрипіння кроків і стукотіння віконниць чути було страшене виття, крики й лемент. Хмари, що бігли по небу, набули фантастичних форм, серед яких найчастіше повторювалися фігури галопуючих коней та єдиногогорів. Вітер не стихав добру годину, а в раптовій тиші, що після настала, ніч ожила трелями і фуркотінням крил сотень дрімлюг, отих таємничих птахів, які, відповідно до народних вірувань, збираються, аби над кимось, хто конає, відспівати демонічну панахиду. Того разу хор дрімлюг був настільки великим і голосним, наче сконати мав увесь світ.

Дрімлюги дикими голосами виспівували панахиду, а небосхил укрили хмари, гасячи рештки місячного саява. Тоді заснавчала жахлива банші, провісниця чиєїсь скорої і безумовної смерті, а чорним небом помчало Дике Полювання — почет вогнянооких примар на скелетах коней, — шумлячи рештками плащів і штандартів. Як кожні кілька років, Дике Полювання зібрало своє жниво, але десятиліттями не було воно настільки страшеним — у самому лише Новіграді нарахували двадцять скількись там осіб, які зникли без сліду й безвісти.

Коли Полювання пронеслося чвалом, а хмари розвіялися, люди побачили місяць — той зменшувався, як завжди під час Зрівняння. Але у ту ніч місяць був кольору крові.

Простий люд мав щодо феноменів Еквінокції багато тлумачень, що, втім, сильно різнилися, відповідно до специфіки регіональних демонологій. Астрологи, друїди й чародії також мали тлумачення, але у більшості випадків помилкові й склепані на виріст. Мало, занадто мало було людей, які могли ті явища пов'язати зі справжніми фактами.

На Островах Скелліге, наприклад, нечисленні забобонні бачили у тих дивовижних подіях обіцянку Тедд Дейред, кінця світу, якому передуватиме битва Раг-нар-Роог, кінцева битва Світла та Темряви. Несподіваний шторм, який у ніч Осіннього Зрівняння струсонув Острови, забобонні визнали хвилею, що її пхав дзьоб потворного Нагльфара з Морхьоггу, дракнара, що везе армію примар і демонів Хаосу, із бортами, що збудовані з нігтів мерців. Люди більш освічені чи краще поінформовані пов'язували шаленство небес та моря із персоною злої чародійки Йеннефер – і її страшною смертю. Треті – поінформовані ще краще – бачили у збуреному морі знак, що ото конає хтось, у чійх венах тече кров королів Скелліге і Цінтри.

Як світ – без кінця і краю, так і ніч осінньої Еквінокції була ніччю мар, кошмарів і примар, ніччю раптових, задушливих і з шаленим пульсом пробуджень у страху серед мокрих від поту, збитих простирадл. Видіння і пробудження не оминали й голів найсвітліших – у Нільфгарді, у Золотих Вежах пробудився із криком імператор Емгир вар Емрейс. На Півночі, у Лан Ексетері, підірвався із ложа король Естерад Тиссен, розбудивши дружину, королеву Зулейку. У Третогорі здригнувся і потягнувся за кинджалом головний шпигун Дійкстра, розбудивши дружину міністра фінансів. У замку Монтекальво здригнулася на адамашковій постелі чародійка Філіппа Ейльгарт, не розбудивши дружину графа де Ноельє. Прокинулися – більш чи менш різко – гном Ярпен Зігрін у Магакамі, старий відьмак Весемір у гірській фортеці Каер Морен, банківський клерк Фабіо Сахс у місті Горс Велені, ярл Крах ан Крайт на борту дракнара «Рінггорн». Прокинулася і чародійка Фрінгілла Віго у замку Боклер, прокинулася жриця Сіґдріфа

у храмі богині Фрейї на острові Гіндарсфьяль. Прокинулися Даніель Етчеверрі, граф Гаррамон в обложеної фортеці Марібор. Зивік, десятник Бурої Хоругви, у форті Бан Глеану. Купець Домінік Бомбаст Хувенагель у містечку Кларемон. І багато, багато інших.

Утім, мало було людей, що зуміли б усі ті явища й феномени зв'язати із реальним, конкретним фактом. І з конкретною особою. Так уже воно сталося, що троє тих людей проводили ніч осінньої Еквінокції під одним дахом. У святині богині Мелітеле в Елландері.

* * *

— Дрімлюги, — простогнав писарчук Ярре, вдивляючись у темряву, що огорнула храмовий парк. — Тисячі їх, схоже, хмари цілі... Кричать на чийсь смерть... На її смерть... Вона помирає..

— Дурні не говори! — Трісс Мерігольд розвернулася різко, підняла стиснутий кулак, на мить здалося, що вона вдарить чи штовхне хлопця у груди. — Ти віриш у ті дурні забобони? Вересень закінчується, дрімлюги перед відльотом збираються! Це цілком природно!

— Вона помирає...

— Ніхто не помирає! — крикнула чародійка, збліднувши з люті. — Ніхто, ти зрозумів? Припини патякати!

Бібліотечний коридор виповнився адептками, які прокинулися від нічної тривоги. Обличчя їхні були серйозні й бліді.

— Ярре. — Трісс заспокоїлася, поклала хлопцю руку на плече, стиснула сильніше. — Ти єдиний чоловік у храмі. Ми всі дивимося на тебе, шукаємо у тобі підтримки та допомоги. Не можна тобі боятися, не можна тобі панікувати. Опануй себе. Не розчаровуй нас.

Ярре глибоко зітхнув, намагаючись заспокоїти тремтіння рук і губ.

— То не страх... — прошепотів, уникаючи погляду чародійки. — Я не боюся, я переймаюся! За неї. Бачив я уві сні...

— Я також бачила, — стиснула губи Трісс. — Снівся нам той самий сон, тобі, мені й Неннеке. Але ні слова про те.

— Кров на її обличчі... Стільки крові...

— Мовчи, я ж просила. Неннеке йде.

Архіжриця підійшла до них. Обличчя в неї було зморене. На німе запитання Трісс відповіла заперечувальним рухом голови. Зауваживши, що Ярре відкриває рота, заговорила першою.

— На жаль, ні. Коли Дике Полювання пролітало над храмом, прокинулися майже всі, але видінь не мала жодна. Навіть таких туманних, як наше. Іди спати, хлопче, нічого тут тобі робити. Дівчата, прошу до дорміторія!

Обіруч потерла обличчя й очі.

— Ех... Еквінокція! Холерна ніч... Іди лягай, Трісс. Нічого не можемо зробити.

— Це безсилля, — стиснула кулаки чародійка, — доводить мене до сказу. Тільки подумавши, що вона там десь страждає і стікає кров'ю, що погрожує їй... Зараза, якби я знала, що робити!

Неннеке, архіжриця храму Мелітеле, обернулася.

— А пробувала ти молитися?

* * *

На Півдні, ген за горами Амелл, в Еббінґу, у землях, що звалися Переплутом, на розлогих трясовинах, перетятих річками Вельдою, Летою й Аретою, у місці, віддаленому від міста Елландер і храму Мелітеле на вісімсот миль польоту ворона, кошмарний сон раптом розбудив під ранок старого пустельника Висоготу. Прокинувшись, Висогота ніяк не міг пригадати змісту сну, але дивний неспокій заснути йому вже не дозволив.

* * *

— Холодно, холодно, холодно, бррр, — говорив сам із собою Висогота, йдучи стежною серед очерету. — Холодно, холодно, брррр.

Наступна пастка була порожньою. Жодної ондатри. Винятково невдалі лови. Висогота вичистив пастку від шламу й ряски, бурмочучи прокльони й хлюпаючи замерзлим носом.

— Холодно, бррр, ху-ха, — говорив він, ідучи до краю трясовини. — А це ж іще вересень! Ще ж тільки чотири дні після Еквінокції!

Ха, таких холодів наприкінці вересня не пам'ятаю, скільки живу. А живу я вже чимало!

Наступна — передостання — пастка також була порожньою. Висоготі не хотілося навіть лаятися.

— Скоріше за все, — бурчав, ідучи, — клімат із року в рік холоднішає. А тепер, здається, ефект похолодання наступатиме лавиноподібно. Ха, ельфи передбачали це вже давно, але хто б вірив передбаченням ельфів?

Над головою старця знову зафуркотіли крильця, замигтіли сірі, несамовито швидкі абриси. Туман над мочарами знову роздзвонився дикими, уривчастими трелями дрімлюг, швидким тріпотінням крилець. Висогота не звертав на птахів уваги. Забобонним він не був, а дрімлюг завжди було повно на трясовиннях, а вже на світанку літали вони так густо, що аж страх брав, що голову заціплять. Ну, може, не завжди було їх, як нині, може, не завжди кричали вони так шалено... Але що ж, останніми часами природа викидала дивні колінця, курйози поганяли курйозів, кожен наступний курйозніший за попередній.

Він саме витягнув з води останню — порожню — пастку, коли почув іржання коня. Дрімлюги раптом, як за командою, замовкли.

На трясовинах Переплуту стояли купи трав, сухих, високих, місця, що лежали вище, поросли були чорною березою, вільхою, жостером, дереном та терниною. Більшість куп болото оточувало настільки щільно, що було абсолютно неможливим, аби дістався туди кінь чи вершник, який не знає стежок. Утім, іржання — Висогота почув його знову — чулося саме з такого острівця.

Цікавість перемогла обережність.

Висогота слабо розумівся на конях і їхніх породах, але він був естетом, умів розпізнавати й оцінювати красу. А чорна конячка із шерстю, що лисніла, наче антрацит, яку він побачив на тлі березових стовбурів, була красивою. Була справжньою квінтесенцією краси. Була настільки красивою, що здавалася нереальною.